

GÖTEBORG ÖĞRENCİ DEKLARASYONU

25 Mart 2001

Önsöz

Bizler, Avrupa'nın öğrenci temsilcileri olarak 22-25 Mart 2001 tarihleri arasında Götting'de düzenlenen Götting Öğrenci Kongresi'nde toplanmış bulunmaktayız. Bu Kongre'de Bologna sürecinin geleceğine ilişkin aşağıda yer alan deklarasyon tarafımızca kabul edilmiştir. Avrupa Öğrenci Birlikleri de Avrupa Yükseköğretim Alanı kurulması sürecine aktif bir biçimde katılmışlardır ve katılmaya devam etmektedirler.

1999 yılı Haziran ayında, Avrupa Öğrenci Birlikleri ve üyeleri ile ulusal öğrenci birlikleri, Bologna'da bakanlık düzeyinde toplanan "Avrupa Yükseköğretim Alanı" konulu toplantıya davet edilmezken, iki yıl sonra bugün, Prag zirvesinde Avrupa Öğrenci Birlikleri baş konuşmacıdır. Avrupalı öğrencilerin yüksek kalitede, ulaşılabilir ve çok çeşitli bir yüksek öğrenimi teşvik etmedeki kararlılıklarının bir sonucu olarak, bu sürece öğrenciler tarafından yapılan katkının önemi kabul edilmeye başlanmıştır.

Giriş

Avrupa Öğrenci Birlikleri (ESIB) Bologna sürecini; vatandaşları için sınır engeli olmayan bir Avrupa yaratma yolunda önemli bir adım olarak kabul etmektedir. Avrupa Yükseköğretim Alanı, Avrupa'nın bütün öğrencilerini eşit şartlar altında içine dahil etmelidir.

Avrupa Yükseköğretim Alanı'nın kurulması, bütün Avrupa ülkelerinin ortak bir sorumluluğudur ve bu süreç esnasında Avrupa'daki siyasi ve ekonomik farklılıklar göz önünde bulundurulmalıdır. Avrupa Yükseköğretim Alanı kurulmasının amacı; Avrupa devletleri arasında işbirliği ve dayanışmayı teşvik ederek, ulusal yükseköğretim sistemlerinin gelişmesini sağlamaktır.

Sosyal Etkiler

Bologna Deklarasyonu, yüksek öğretimde Avrupa boyutunun temel noktalarına işaret etmiş olsa da, bu sürecin öğrenciler üzerindeki sosyal etkilerine değinmekte yetersiz kalmıştır. Yükseköğretimin temel hedefi; öğrencilere hayatlarının ileriki yıllarında hem kişisel hem de mesleki açıdan ihtiyaç duyacakları bilgi ve becerileri kazandırmaktır. Toplumla ve vatandaşlıkla ilgili katkıları teşvik etmek, yükseköğretim kurumlarının başlıca işlevleri arasında olmalıdır. Yükseköğretim kurumları, bir toplumun en önemli aktörleri arasındadır. Bu nedenle, yüksek öğretim topluluğunun bütün üyeleri bu sürece dahil edilmelidir. Bu açıdan, öğrenciler yalnızca ticari bir eğitim hizmetinin tüketicileri olarak düşünülmemelidir. Özetle, sosyal geçmişi ne olursa olsun her vatandaşına eşit şekilde yükseköğrenim imkanı sunmak hükümetlerin sorumluluğu altındadır. Bu da; öğrencilere öğrenim bursu adı altında destek ve yüksek öğretim kurumlarına da kamu görevlerini icra edebilmeleri için yeterli miktarda fon sağlamak anlamına gelir.

Yükseköğretim Alanı

Önceden de belirtildiği gibi kaliteli ve herkese açık bir yükseköğretim, demokratik Avrupa toplumunun öncelikleri arasındadır. Yükseköğretimde çeşitlilik ve erişim kolaylığı bugüne dek Avrupa'da eğitimin temel taşları olmuştur ve gelecekte de böyle olmalıdır. Bu iki özelliğin yanı sıra yükseköğretim kurumları, programlarının uyumlu ve öğrenci değişimine olanak verecek biçimde olmasını sağlamak amacıyla, Avrupa'da çalışma yüküne bağlı olan bir krediler sistemi uygulanmalıdır. Farklı ülkelerde veya farklı yükseköğretim kurumlarında elde edilen kredilerin transfer edilebilmesi ve tanınan bir derece ile sonuçlanması için, akreditasyon konusunda ortak bir çerçeveye ve birbiriyle uyumlu bir dereceler sistemi'ne ihtiyaç vardır. İki aşamalı derece sistemi bütün öğrencilere yükseköğretimde özgür ve eşit erişimi garanti etmektedir ve akademik temeller dışında öğrencilerin dışlanmasına yol açmamalıdır. Yükseköğretimde kalitenin artırılması için ulusal kalite güvencesi sistemleri konusunda sıkı bir işbirliği gereklidir. Bir sertifikasyon programı olarak akreditasyon, kalite güvencesi sürecini dikkat almaktadır ve kaliteyi arttırmak için bir araç olarak kullanılmalıdır.

İşbirliğini ve güçlenmeyi hedefleyen Avrupa Yükseköğretim süreci; öğrencilerin, öğretim elemanlarının ve araştırmacıların hareketliliğini gerektirir. Hareketlilik, kültürel anlayış ve toleransın da teşvik edilmesinde bir araç rolü oynamaktadır. Hareketliliğin önündeki engeller yalnızca akademik dünyada mevcut değildir. Sosyal, ekonomik ve siyasi engeller de aynı şekilde bertaraf edilmelidir. Hükümetler, yabancı öğrencilere kendi vatandaşları olan öğrencilere tanıdıkları haklarla aynı yasal hakları tanımalıdır ve yükseköğretim kurumları da öğrencilere hareketliliğe imkan veren programlar sunma sorumluluğunu üstlenmelidir.

Yukarıda belirtildiği gibi gerçek bir Avrupa yükseköğretim alanı, hareketliliği artıracak, kaliteyi yükseltecek ve Avrupa'da eğitimi ve araştırmayı daha cazip hale getirecektir. Bologna süreci çerçevesinde alınan önlemler, şeffaflığa yönelik atılan ilk adımdır. Genel bir bilginin sağlanması teşvik edilmelidir. Bilgi seviyesini arttırmak için Avrupa'nın, Diploma Eki'ni gerçek anlamda hayata geçirmesi ve yükseköğretimle ilgili diğer tüm bilgiyle beraber kolay erişilebilir bir veritabanı oluşturması gerekmektedir.

Öğrencilerin Rolü (İşlevi)

Sonuç olarak öğrencilerin, yetki sahibi, aktif ve yapıcı taraf olarak eğitim alanında yürütülen değişikliklerin itici gücü olduğu kabul edilmelidir. Öğrencilerin Bologna sürecine katılmaları, onların diğer bütün karar verme mekanizmalarına ve yükseköğretimle ilgili tartışma platformlarına daha resmi bir statüde katılmalarına da olanak verecektir.

Avrupa düzeyindeki öğrenci temsilcileri olarak, Avrupa Öğrenci Birlikleri (ESIB), Bologna Deklarasyonu'nun gelecekteki izleme çalışmalarına dahil edilmelidir.

Avrupa Öğrenci Birlikleri yükseköğretim öğrencilerinin görüşlerini Avrupa düzeyinde temsil etmeye ve teşvik etmeye devam edecektir.